

ניות שעשתה סיעתנו עם המערך, חרות והמפדל:

שלום כהן לקבל הכרה רשמית כסיעה חדשה. (המטרה העיקרית של בקשה זו היא לקבל, ערב הבחירות הבאות, מפרשה של כמאה אלף לירות מכספי מימון הבחירות. אם לא יוכר כסיעה, לא יקבל את הסכום, ואילו סיעת העולם הזה — כוח חדש תקבל את המימון לניהול מערכת הבחירות בהתאם למיספר הקולות שקיבלה).

הדיון על בקשה זו נמשך זה למעלה מהשישה שבועות — אורך־זמן בלתי־רגיל. יש לכך סיבה פשוטה: בתוך מפלגת העבודה יש בעניין זה חילוקי־דיעות קיצוניים. זוהי מרחקמה בין השינאה ובין ההגיון.

כמה מראשי הסיעה, השונאים את סיעתנו שינאה עיוורת, מוכנים להשתמש גם באמצעים הפסולים ביותר (שלום כהן, למשל) כדי לפגוע בנו. הם העלו אפילו את הרעיון לצלל הדומנות זו כדי לשלול את עצם קיומה של סיעת העולם הזה — כוח חדש בכנסת, בניגוד לחוק.

חלק אחר של ראשי סיעת המערך אינם שונאים אותנו פחות. אולם הם חוששים עוד יותר מפני עידוד הכלגתריום בכנסת ובמדינה. כי הכלגתריום הוא מגיפה מסוכנת, העלולה לפגוע יותר מכלל דווקא במפלגת העבודה. לכן, עם כל שינאתם לנו, הם מסרבים לתת לשלום כהן באקשיון כספי ופוליטי על סירובו לקיים את הבטחתו הציבורית ולשפוט את מקומו בכנסת. הם מסתמך כים על תקדימים ברורים לביסוס עמדתם.

הוויכוח בין שני חלקים אלה של סיעת המערך נמשך מזה חודשיים, ואין הכרעה. ביי נתיים נדחה העניין בוועדה.

כדי למנוע יצירת תקדים, שישפיע על ההחלטה הסר פית, הוסכם בוועדה שבינתיים לא יחול גם שינוי בסדר הופעת הסיעות. כלומר: סיעתנו מופיעה במקומה הנכון. לפי מיספר הקולות שקיבלה — אחרי פועלי־אגודת־ישראל ולפני המרכז־החופשי. אנחנו טוענים שיש להשאיר במקום זה. אחרים סבורים שאנחנו צריכים להופיע אחרי המרכז החופשי ולפני מק"י. יש המציעים שופיע אחרי מק"י, אין לכך הלכה פסוקה, ובינתיים נדחתה גם ההכרעה בעניין זה.

למעשה זהו עניין פשוט. אין כל חשיבות לסדר ההופעה, בייחוד לגבי סיעתנו, מכיוון שממילא אני נשאר

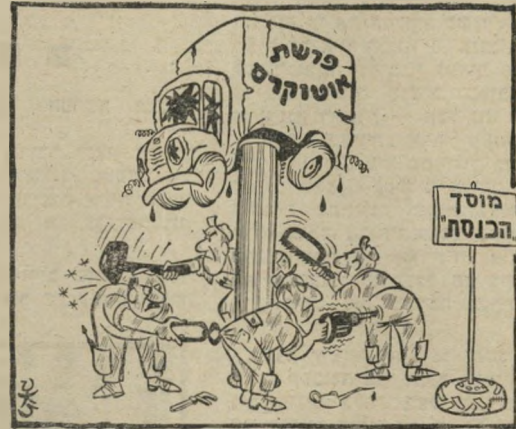
עם הליברלים על הופעה משותפת בקונגרס הציוני, שגרם למשבר בגח"ל, הוא חלק ממאמץ זה.

ברגע זה בא לתמיר עניין אוטוקרט כמתנה מן הש"ר מיים. בפני ועדת־הכלכלה של הכנסת היתה מונחת מזמן הצעה־לסדר־היום של שוסטק, לדון בעניין ממדרגה שנייה: החווה של ממשלת ישראל עם חברת ליינדו הבריטית.

כשהחליט פינהס ספיר להפסיק את התמיכה באוטוקרט וגרם בכך להתמוטטות העסק, נפל העניין ישר לחיקו של תמיר. הוא תפס את הכדור ורץ.

זה, כשלעצמו, דבר טוב. כבר אמרתי לא פעם שאני בעד עשיית "הון פוליטי", כשזה עוזר לחשיפת שחיתות. אלא שתמיר לא הסתפק בכך. הוא החליט לסחוט מעניין זה את הטובה האחרונה של פירסומת אישית. עד הפיכת העניין כולו להחלטה.

הוא רצה לרתום את המכונית השבורה של "אוטיקרים" לעגלה השבורה של המרכז

זאב ב"הארץ"

להירשם. כשנתברר לו שהקדמנו אותו, עירער על כך, תבע לבוא במקומו.

כשזה לא עזר לו, עשה מעשה אופייני לו: הוא לא הצביע בעד ההצעה שהוא עצמו רצה להעלותה, אלא נמנע מהצבעה (כדי לקבל את רשות־הדיבור) ותקף בחריפות את ההצעה.

הוא גם תקף אתי אישית על שהעליתי אותה. (לא חסר הרבה, והיה מאשים אותי בקנוניה עם חרות). הוא האשים את כולנו על שקפצנו על העגלה שלו.

כלומר: שרוצים לגזור ממנו את השחיתות הפרטית שלו. קצת ילדותי, אבל גם קצת אופייני.

מה יש לחקור?

נאומי להנמקה הצעתנו היה שקט וענייני. לפניו טען יגאל אלון שוועדת־חקירה פרלמנטרית אינה מכשיר טוב, וכי ועדת־הכלכלה אינה יכולה למלא תפקיד זה.

השבתי בניתוח מישפטי והגיוני של טענה זו, והוכחתי שהיא אבסורדית. מכיוון שבאותו בוקר עצמו הציעו דווקא אנשי המערך בוועדת־הכלכלה שוועדה זו תמשיך בחקירה (במקום למנות ועדת־חקירה ממלכתית, כפי שהציעו אנשי המפד"ל, בתמיכתנו. כאן היתה קנוניה בין המפד"ל ובין סיעתנו).

אם נותנים לוועדת־הכלכלה להמשיך כי חקירה — מרוע לא לצייד אותה כפמכויות של ועדת־חקירה פרלמנטרית, נכון הפמכות לחייב עדים להופיע בפניה, לגבות מהם עדות בשבועה, לחקור הקורות שתייערם, וכיו"צ?

אורי אבנרי: ...ואלה הנושאים הסעונים בירור בוועדת־חקירה מוסמכת:

- (1) האם מדיניות הממשלה בעניין הרכבת־רכב מקור מית היתה נכונה, האם נתקבלה תוך שיקולים מקצועיים, מבחינת החשיב הכלכלי, ניצול כוח־העבודה, ועוד.
- (2) האם פרשח אוטוקארס מגלה ליקויים יסודיים בשיטת הפיקוח והביקורת של השימוש בכספי ציבור?
- (3) האם היתה קיימת בפרשה זו שיטה של חלוקת

המקנוניות הנוראות

בכל ישיבה עד לנעילתה, לא איכפת לי לנאום עשרים דקות או עשר דקות יותר מאוחר. אולם משום מה זהו עניין של חיים ומוות לח"כ שמואל תמיר, וכנראה גם לח"כ משה סנה. כי שניים אלה עשו יד אחת, מעין קואליציה מינית־קומוניסטית, ופנו במכתב משותף (!) אל יו"ר הכנסת בדרישה שאופיע אחרי סנה. כלומר: תמיר הימני־קיצוני דואג לסנה ותבע שסיעתנו תופיע אחרי.

שותפות מלכתת ממש!

זהו הרקע להתפרצותו המתוכננת של שוסטק. היא גרמה לתמיהה כללית. הפיכום הכללי, של ח"כים מכלל הסיעות והעיתונאים, היה: "מה קרה לו? השתגע לגמרי?"

השחיתות הפרטית של תמיר

ייתכן שיש לראות אפיוודה קטנה זו על רקע ההי דרדרות הכללית של המרכז החופשי. כי במשך השבוע היו לנו גם התנגשויות אחרות עם פלג זה.

מייד אחרי הפילוג בחרות לפני חמש שנים, הפליגה הסיעה הפרשת במסע של שוויץ ורושם, שנמשך עד לבחירות. היא קיוותה להנחית מהלומה מוחצת על חרות. אולם הבחירות נסתיימו בתבוסה. במשך כמה שעות היה דומה כי הסיעה לא תעבור אפילו את אחויה־החסימה. לבסוף רק ירדה מסיעה של איבעה לסיעה של שניים, והשני נכנס, כאמור, רק בנס.

מאז הפכה הסיעה לשברירי. במשך הי שנתיים הראשונות של כנסת זו היתה רק צל של עצמה. הפרשנים והמישאלים היו מאוי הרים כבנותם שלא תעבור עוד פעם את אחויה־החסימה.

עם התחלת המחצית השניה של תקופת כהונת הכנסת, כשכל סיעה מתחילה לחשוב על הבחירות הבאות, התי ליטו אנשי המרכז החופשי לשיטת מהשו כדי לשפר את סיכוייהם. מטרתם האמיתית הלא התחלל בכבוד לפני הבחירות ולהצטרף לסיעה אחרת, כדי שלא ייאלצו להסתכן בבחירות בנפרד. מכאן הנסינות הנואשים להתי קבל לגח"ל, על אפו ועל חמתו של מנתם בגין. ההסכם

החופשי. בשבועות האחרונים נוצר הרושם שתמיר אינו לוחם עוד על חשיפת הפרשה, אלא על שמירתה כנכס פרטי. בבחינת: "השחיתות הזאת שייכת לי! עזבו אותה!"

..זה הופך לקירוס!

דיוני ועדת־הכלכלה, המתנהלים לעיני העיתונאים, הפכו בלתי־נסבלים. תמיר מתנהג אל שאר חבריה־הוועדה כאילו הם זוממים לגזול ממנו את הפירסומת, וכדי לת" פוס את הכותרות הוא זורק סביבו השמצות ומילות גנאי ("שקרן!", "אתה רוצה לחפות על השחיתות!", וכיוצא באלה, בייחוד כלפי היו"ר, אברהם שכטרמן).

השבוע הגיע גם זה לשיאו. הישיבה הפכה לתחרות של השמצות הדדיות.

נטלתי את רשות הדיבור ואמרתי: אורי אבנרי: ...ברצוני להעיר הערה כללית. מאז ראשית הכנסת הקודמת, הצעתי שישירות ועי דות־הכנסת תהיינה פתוחות ופומביות. אבל בשבועות האחרונים נוצר כאן מצב ההופך את הוועדה לקירוס. חברי־ועדה מסוימים אינם מדברים עוד לעיני, אלא לעיתונות. אני מזהיר שאם יימשך מצב זה, אנחנו ננחית במו ידנו מכה על רעיון הישיבות הפומביות, ונביא לסגירת ישיבות הוועדה מחדש."

..קופצים על העגלה"

ביום הרביעי נדונה במליאת הכנסת הצעת אברהם שכטרמן להעניק לוועדת־הכלכלה מעמד של ועדת חקירה פרלמנטרית. הצעתי להעביר את ההצעה הזאת לוועדה. לשם הגשמתה.

לפי הסדר המקובל, רק ח"כ אחד יכול לבקר ולנמק הצעה כזאת. הגרשם ראשון, וזכה בתפקיד (וברשות) הדיבור). הדות לערותו של אמנון זיכרונני, ששמע ראי שון על העניין ורשם את סיעתנו, זכינו בכך.

אחרינו בא שמואל תמיר אל מזכירות הכנסת, ורצה

טובות־הנאה לאנשי צמרת, ואם כן — האם הביאה שיטה זו לחיפוי על ניהול כושל?

(4) האם יש אמת בהאשמת מר שובינסקי שהיתה קיימת כביכול, קנוניה בין השותפים האחרים ובין גורם ממשלתי כלשהו, שהשפיעה על שינוי המדיניות הממשלית תית במטרה להכשיל את המיפעל ולהביא להעברתו לידים אחרות?

(5) מהו סכום ההפסד האמיתי של המיפעל, ובאיזו מידה תישא המדינה בהפסד זה?

(6) אילו מסקנות נובעות מניתוח פרשה זו לגבי קביעת קריטריונים לשימוש בכספי המדינה ולפיקוח עליו, ולגבי זכותם של עובדי־ציבור לקבל הנחות והסבות.

אלון הרגיש כנראה שטענתנו היא הגיונית, כי הוא חזר לדוכן, בניגוד למקובל, והשיב לטיעון זה בפרוטרוט. כל אותה עת היה הבית מלא מפה אל פה, וליר שולחן הממשלה ישבו גולדה, שריה־מישפטים, ושרים אחרים, שעקבו אחרי הטיעון בדריכות.

האם זה פלא שתמיר התרגו, כשנאדק לנאום במיסגרת של הנמקת הימנעות, כאלום רינק (אחרי הצבעה, התרוקנה המליאה כהרף עין), כלי שרים וכלי עיתונאים?

הצילו אח משה דיין!

להתקפות אמיתיות — שוסטק יש עוד צד פיקנטי אחד. מאז ראשית סידרת־הגיונים שלנו על עתיקות דיין, ככנסת וכעיתונות, מנמים כל מלחכייה־פינכה הקטנים לרכוש לעצמם את תו דתו של האיש הגדול עלידי נאומי השמבה נגד סיעתנו, תוך הפצת עזידות שונות.

דבריו של שוסטק על הקנוניה הנוראית אינם הראי שונים, ומן הסתם גם לא יהיו האחרונים, מסוג זה מעל דוכן הכנסת ובעיתונות.

ידידיו של דיין יכולים לאחל לו רק שיומצי או לו תומכים מרשמים יותר, ושהגנה זו תלכש צורה יעילה יותר מאשר הפצת השי מצות מגוחכות נגד מגזי הפרשה.

היום, אני רוצה להביע תקווה שלקראת עיצוב התקציב לשנה הבאה ...

שרי־האוצר פנחס ספיר: 270 מיליון ליר רות לשיכון, 100 מיליון לירות למורים, 15 מיליון לירות לטוריסט, לכל זה לא מצאת סימן?

אורי אבנרי: כבוד השר, אני אוהב לשמוע מיספרים של מיליונים. הם מצלצלים יפה. אבל כאשר תקציב־הביטחון מגיע עכשיו לשישה מיליארד לירות, הסכומים שאתה מזכיר הם טיפה בים.

תקציב. יש הזנחה סוציאלית, הידרדרות סוציאלית, מח סור משוער בתיקונים הסוציאליים היסודיים ביותר. ...מצב זה מחייב שינוי יסודי במיבנה תקציב המדינה. אנחנו צריכים להפנות משאבים בקנה־מידה גדול מתקציב־הביטחון לתקציבים הסוציאליים.

כאשר הסכנות הפינאיות מאיימות על המדינה יותר מאשר הפמכות החיצוניות, יש צורך בהתאמת התקציב למציאות.

לכל זה אינני מוצא זכר בתקציב הנוסף המוגש לנו

אורי אבנרי: אני אומר זאת. אמנם, משמחת העבודה שהמיספר ירד לחצי, אבל כאשר 50 אלף משפחות גרות בתנאים נוראים אלה, הופעתם של 60 אלף עולים חדשים שייכנסו ישר לדירות הניבנות להם, תיצור מתח מסוכן ביותר.

אם אנחנו מלכים לעלייה הגדולה הזאת, אנחנו חייבים להקדיש משאבים בסדר גודל אחר לגמרי לפתרון בעיות השיכון של הוונות הצעירים ושל האוכלוסיה הישראלית, ובכך, יש התמוטטות של מערכת השיטור בגלל חוסר